
Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komiteja

---

2015/2324(INI)

19.4.2016

ATZINUMS

Sniegusi Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komiteja

Reģionālās attīstības komitejai

par ES stratēģiju Alpu reģionam
(2015/2324(INI))

Atzinuma sagatavotāja: *Renata Briano*

PA_NonLeg

IEROSINĀJUMI

Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komiteja aicina par jautājumu atbildīgo Reģionālās attīstības komiteju rezolūcijas priekšlikumā iekļaut šādus ierosinājumus:

- A. tā kā saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 11., 191. un 193. punktu Savienība ir pilnvarota rīkoties visās vides politikas jomās, piemēram, attiecībā uz gaisa un ūdens piesārņojumu, atkritumu apsaimniekošanu un klimata pārmaiņām;
- B. tā kā Direktīvas 2002/49/EK¹ 1. panta 1. punktā ir skaidri noteikts, ka Eiropas Savienībā būtu jāizstrādā kopēja pieeja, “lai prioritārās jomās nepieļautu, novērstu vai samazinātu kaitīgās sekas, ieskaitot kairinājumu, kas rodas, iedarbojoties vides troksnim”;
- C. tā kā Alpu reģiona valstis (Austrija, Francija, Itālija, Lihtenšteina, Monako, Slovēnija, Šveice un Vācija) un ES ir parakstījušas Alpu konvenciju, lai panāktu Alpu ilgtspējīgu attīstību un aizsardzību;
- D. tā kā vides politika ir transversāla un tā kā izraudzītajiem risinājumiem Alpu stratēģijas jomās ir jāsaņem vides ilgtspēja un ekonomikas attīstība; tā kā klimata pārmaiņu mazināšanas un bioloģiskās daudzveidības saglabāšanas politika ietver vajadzību nodrošināt ekosistēmu izturētspēju ar pietiekamu dzīvotņu savienojamību, lai nodrošinātu sugu migrāciju;
- E. tā kā Alpu reģions ir Eiropā otrais lielākais baseina bioloģiskās daudzveidības areāls un viens no svarīgākajiem Eiropas ūdensguves baseiniem; tā kā ūdens ir nozīmīgs resurss ne tikai hidroelektroenerģijas ieguvē, bet arī lauksaimniecības zemes apūdeņošanā, ilgtspējīgā mežu apsaimniekošanā, bioloģiskās daudzveidības un ainavas saglabāšanā un dzeramā ūdens apgādē;
- F. tā kā lauksaimniecība un tūrisms Alpu reģionā būtiski ietekmē vides saglabāšanu, tradicionālās ainavas un bioloģisko daudzveidību;
- G. tā kā reģiona vēstures un kultūras mantojums ir viena no tā pamatvērtībām;
- H. tā kā Parlaments 2013. gada 23. maijā pieņēma rezolūciju par Alpu makroreģionālo stratēģiju²,
  - 1. uzsver, ka Alpi veido dabisku vidi, kurā dzīvo un strādā gandrīz 14 miljoni cilvēku ar kopēju kultūru, kā arī tas ir tūrisma mērķis, kas piesaista aptuveni 120 miljonus apmeklētāju katru gadu;
  - 2. atzīmē panākumus, kas Alpu reģionā gūti ar dažiem lauksaimniecības modeļiem, kuri apvieno pārtikas ražošanu, mežsaimniecību, ainavu aizsardzību tūrismam un ekosistēmas pakalpojumu nodrošināšanu, piemēram, aizsardzību pret lavīnām; uzskata, ka šie modeļi, kuru mērķi ir dažādi un kuriem ir neliela ietekme uz vidi, attiecīgos gadījumos būtu

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes 2002. gada 25. jūnija Direktīva par vides trokšņa novērtēšanu un pārvaldību – Samierināšanas komitejā sniegtais Komisijas paziņojums attiecībā uz Direktīvu par vides trokšņa novērtēšanu un pārvaldību, OV L 189, 18.7.2002., 12. lpp.

² OV C 55, 12.2.2016., 117. lpp.

jāpaplašina;

3. atzīst, ka Alpu reģions ar tā plašajām dabisko ainavu rezervēm ir sociālekonomisks apgabals ar tūrisma potenciālu; atzīmē ekosistēmu neparasto dažādību, kura ietver gan kalnus, gan zemienes un pat Vidusjūras piekrasti un kurā ir ļoti jutīgas ūdens ekosistēmas, piemēram, ezeri, upes un strauti; norāda, ka reģionā ir ārkārtīgi bagātīga bioloģiskā daudzveidība, kā arī dabas resursi, piemēram, ūdens un kokmateriāli, un ka šī daudzveidība būtu jā saglabā;
4. atzinīgi vērtē to, ka apgabali ir cieši iesaistīti ES stratēģijā Alpu reģionam;
5. uzskata, ka īpaša uzmanība būtu jāpievērš tam, lai saglabātu mājvietas mazapdzīvotās reģiona teritorijās;
6. norāda, ka Alpu reģionā līdzās pastāv lielā mērā cilvēku veidotas urbānas teritorijas un mazapdzīvotas kalnainas lauku teritorijas; uzskata, ka stratēģijā būtu jāietver saskaņoti pasākumi, kas attiecas uz visu teritoriju, taču pienācīgi jāņem vērā tajā esošās strukturālās atšķirības un galveno uzmanību jāpievērš Alpu kalnu reģioniem, jo tiem ir milzīgs potenciāls, lai veicinātu ilgtspējīgu ekonomikas izaugsmi; norāda, ka lauku iedzīvotāju skaita samazināšanās ir faktors, kas dažos apgabalos nosaka hidroģeoloģisko nestabilitāti, kura varētu ietekmēt visu reģionu (plūdi, zemes nogrūvumi); uzsver, ka sociālajiem pakalpojumiem ir būtiska nozīme ilgtspējīgā izaugsmē un kalnu apgabalu iedzīvotāju skaita sarūkuma novēršanā, un norāda, ka nepieciešams uzlabot ES civilās aizsardzības mehānismu;
7. norāda, ka lauksaimniecība kalnu apvidos ir ļoti svarīga, lai saglabātu Alpu ģeoloģisko stabilitāti; tomēr atzīmē, ka kalnu lauksaimniecība ir pakļauta ar klimatu saistītām dabas katastrofām, piemēram, plūdiem, lavīnām, zemes nogrūvumiem; tāpēc aicina veicināt riska novēršanas pasākumus (piemēram, sistēmas aizsardzībai pret plūdiem);
8. pauž bažas, ka klimata pārmaiņas rada nopietnus draudus hidroģeoloģiskai stabilitātei un bioloģiskai daudzveidībai; uzsver, ka temperatūras paaugstināšanās nopietni apdraud tādu sugu populāciju izdzīvošanu, kuras mīt lielos augstumos, un ka vēl viens iemesls bažām ir ledāju kušana, jo tā būtiski ietekmē gruntsūdens rezerves; tāpēc norāda, ka ir nepieciešama makroreģionāla politika par pielāgošanos klimata pārmaiņām un Alpu upju, ezeru un strautu aizsardzība un ilgtspējīga apsaimniekošana;
9. uzskata, ka svarīgi ir īstenot klimata pārmaiņu politiku, pamatojoties uz ražošanas un patēriņa modeļiem, kas atbilst aprites ekonomikas principiem un īsiem pārtikas aprites cikliem, un galveno uzmanību pievērst vietējo materiālu un dabas resursu, tostarp notekūdeņu un lauksaimniecības atkritumu, racionālai izmantošanai un otrreizējai izmantošanai, kā arī kopīgai pakalpojumu izmantošanai, ko atbalsta zaļais publiskais iepirkums, un ražotāju un patērētāju ciešu saikņu veicināšanai vietējā līmenī; atgādina, ka tādu risku pārvaldībā, kuri saistīti ar klimata pārmaiņām, vajadzētu ņemt vērā Alpu kopienu strukturālās un organizatoriskās nepilnības; uzsver, ka jāpastiprina paraugprakses apmaiņa un pārrobežu sadarbība attiecībā uz klimata riska pārvaldību, ņemot vērā visas teritoriālās problēmas;
10. uzskata, ka Eiropas reģioniem, kas ir iesaistīti stratēģijā, Savienības līdzekļi jāizmanto atbilstoši kohēzijas politikai un jāveicina ar vidi saistīti ieguldījumi, kuriem mērķis ir

klīmata pārmaiņu seku mazināšana un pielāgošanās tām un hidroģeoloģiskās nestabilitātes novēršana, kā arī ilgtspējīga mežsaimniecība, tūrisms, lauksaimniecība (tostarp bioloģiskā lauksaimniecība) un ganāmpulki, proti, faktori, kam visiem ir liela nozīme zemes apsaimniekošanā;

11. uzsver, ka nav darīts pietiekami daudz, lai sasniegtu Ūdens pamatdirektīvas 2000/60/EK mērķus; aicina Komisiju, īstenojot Ūdens pamatdirektīvu 2000/60/EK, ievērot Direktīvu 92/43/EEK par dabisko dzīvotņu, savvaļas faunas un floras aizsardzību, lai nodrošinātu ilgtspējīgāku ūdens resursu apsaimniekošanu; uzsver, ka, šādi rīkojoties, prioritārai jābūt sadarbībai, nevis regulējumam;
12. uzskata, ka problēmu, ko rada reģionā palikušie mobilo sakaru pārklājuma „baltie laukumi”, var pārvērst par iespēju gan ekotūrisma, gan medicīniskiem pētījumiem;
13. atgādina, ka ūdens resursu integrēta apsaimniekošana ir viens no galvenajiem Alpu ilgtspējīgas attīstības aspektiem; atgādina, ka dabas radītiem riskiem, tostarp ar ūdeni saistītiem riskiem, varētu būt plašāka ietekme uz zemienēm un apbūvētām teritorijām; tāpēc uzsver, ka starp valstu struktūrām, kas atbildīgas par ūdens resursu un upju baseinu apsaimniekošanu, ir jāpastiprina paraugprakses apmaiņa un pārrobežu sadarbība saistībā ar Alpu konvencijas Ūdens resursu apsaimniekošanas platformu, lai risinātu klīmata pārmaiņu radītās kopējās problēmas;
14. uzskata, ka ieguldījumi būtu jānovirza vienlīdzīgas un efektīvas veselības aprūpes pieejamības nodrošināšanai visiem reģiona iedzīvotājiem;
15. uzskata, ka, ņemot vērā tūrisma saimniecisko nozīmi visā Alpu reģionā, ir jāturpina atbalstīt sociālo tūrisma; pamatojoties uz paraugpraksi, piemēram, tūrisma platformu “Alpu pērlēm”, ko izveidoja kā daļu no ES finansēta Alpu mobilitātes projekta, norāda uz līdz šim sasniegto, kas būtu jāattīsta tālāk;
16. uzskata, ka ir jānodrošina energoefektivitātes un taupības politikas nostādnes, kā arī politikas nostādnes, ar ko veicināt atjaunojamus un ilgtspējīgus alternatīvos enerģijas avotus, pareizi apsaimniekojot ūdens, mežsaimniecības un ainaviskos resursus; uzskata, ka svarīgi ir paplašināt decentralizētās un vietējās enerģijas ražošanas un piegādes modeli, izmantojot cita starpā tīkla integrāciju un enerģijas uzglabāšanu; tādēļ aicina šajā jomā ierosināt vairāk pētniecības iniciatīvu, kas būtu saistītas ar kalnu reģionu īpašajām vajadzībām; uzsver, ka svarīgi ir mudināt patērētājus, uzņēmumus un publiskās iestādes ieguldīt līdzekļus atjaunojamās enerģijas jomā, kas ir iespēja uzlabot energoapgādes drošību un novērst enerģētisko nabadzību; uzsver, ka hidroenerģētika ir svarīga kalnu reģionu energoapgādē, un aicina vietējās pašvaldības veicināt hidroenerģijas, kā arī citu atjaunojamo enerģijas avotu izmantošanu iedzīvotāju vajadzībām;
17. pauž nožēlu par to, ka lauksaimniecības zemes kļūst arvien mazāk, jo to izmanto nelauksaimnieciskiem mērķiem, piemēram, ceļu būvei, un padara par apbūves zemi; prasa izstrādāt praktiskas atbalsta shēmas un prasības, ar kurām nodrošināt zemes ilgtermiņa pieejamību lauksaimniecībai un mežsaimniecībai; uzsver, ka zemes izmantošanas jautājums ir ļoti kritisks urbanizētākos apgabalos; tāpēc mudina zemes izmantošanu un urbanizāciju, kas izlieto vērtīgos dabas resursus, veikt ilgtspējīgi;
18. prasa piemērot holistisku pieeju Alpu transporta un vides politikas turpmākajā izstrādē un

īstenošanā, lai kopējā mērķa sasniegšanu neapdraudētu arbitrāžas un pārvietošanas sekas;

19. pauž nožēlu par saimniecisko teritoriju nepietiekamu pieejamību, kas apdraud kalnu lauksaimniecības efektivitāti Alpos un līdz ar to attiecīgo reģionu konkurētspēju; mudina Komisiju un dalībvalstis izveidot atbilstošu infrastruktūras sistēmu, kurā būtu jāiekļauj piemērotu lauku saimniecību un meža ceļu, kā arī kalnu taku izveide un piekļuve ātrdarbīgam mobilo datu tīklam Alpu reģionos;
20. vērš uzmanību uz to, ka svarīgs ir ilgtspējīgs tūrisms, kura pamatā ir bioloģiskās daudzveidības aizsardzība un ekosistēmu saudzēšana, kā to liecina labais piemērs ar parkiem;
21. uzsver, ka aizsargājamām teritorijām ir liela nozīme, lai stimulētu vides aizsardzības iniciatīvas, kā norādīts Alpu konvencijā; uzskata, ka nepieciešams izstrādāt politiku, ar ko nosaka, ka parki ir vietas, kurās jāveicina vides aizsardzības pasākumi; uzskata, ka aizsargājamās teritorijas ir īpaši jutīgas attiecībā uz cilvēku un vides līdzāspastāvēšanu; ir pārliecināts, ka tās var izmantot pārrobežu dimensiju attiecībā uz tādas paraugprakses attīstību un īstenošanu, kura apvieno dzīvotnes aizsardzību ar ilgtspējīgu ekonomiku (bioloģiska un kvalitatīva lauksaimniecība, vietējo produktu popularizēšana, sociālais tūrisms un mobilitāte, dzīvās dabas apsaimniekošana utt.) un ko var pārņemt visās Alpu reģiona daļās un ārpus tā;
22. atzīmē, ka attiecībā uz transportu ir jāmeklē iespējas, kā, īstenojot ilgtspējīgu mobilitāti, nodrošināt pienācīgu piekļuvi nomaļākajiem apgabaliem, kuri aizvien biežāk tiek pamesti;
23. uzskata, ka ir jāattīsta jaunu ilgtspējīgu transporta veidu infrastruktūra, jāīsteno preču un pakalpojumu koplietošanas politika un jāveicina savienojamība mazāk attīstītajos apgabalos, kā arī jāatbalsta tāldarba attīstība;
24. norāda, ka plēsīgo putnu un dzīvnieku pārvaldība un jauniemtināšana Alpu reģionā tiek īstenota valstu un vietējā mērogā, taču administratīvās robežas minētajām sugām neko nenozīmē un migrācijai Alpu reģionā jau pēc būtības ir pārrobežu raksturs; uzskata, ka būtiski ir pastiprināt paraugprakses apmaiņu šajā jomā kā daļu no Alpu stratēģijas un saistībā ar Alpu konvencijas platformu "Lielie plēsēji, savvaļas nagaiņi un sabiedrība";
25. uzskata, ka vietējās kopienas, reģionālās iestādes un pilsoniskā sabiedrība, tostarp ekonomikas dalībnieki, piemēram, vietējā lauksaimniecībā un mežsaimniecībā ieinteresētās personas, būtu jāiesaista lēmumu pieņemšanā, atklātā, pārredzamā un ar informāciju nodrošinātā procesā;
26. uzsver, ka svarīgi ir saskaņot Alpu stratēģiju ar sadarbības iniciatīvām, piemēram, Alpu konvenciju un attiecīgajiem tās protokoliem, kā arī ņemt vērā pašreizējo transnacionālo sadarbību un tīklu veidošanu šajā jomā, lai panāktu kopējas politiskās nostādnes un mērķus;
27. norāda, ka aktīvai lauksaimniecībai un mežsaimniecībai ir liela nozīme bioloģiskās daudzveidības saglabāšanā Alpu reģionā, vienlaikus sniedzot ievērojamu ieguldījumu citās nozarēs, piemēram, tūrismā;
28. prasa dalībvalstīm un Eiropas Savienībai izstrādāt mērķtiecīgas finansēšanas pieejas

saistībā ar makroreģionālām politikas nostādnēm kā daļu no Alpu stratēģijas;

29. uzskata, ka ir jāpalielina vietējo un reģionālo pašvaldību loma ES politikas nostādņu īstenošanā un jānosaka, ka, plānojot un īstenojot Alpu stratēģiju, galvenais ir daudzlīmeņu pārvaldības princips;
30. aicina Komisiju ieviest trokšņu emisiju robežvērtības kravas pārvadājumiem Alpos un spēcīgākas stimulu sistēmas, lai veicinātu ieguldījumus trokšņa samazināšanas pasākumos galvenajiem transporta ceļiem;
31. prasa ieviest reālo izmaksu principu un principu par ārējo izmaksu internalizāciju attiecībā uz spēkā esošajiem un gaidāmajiem regulatīvajiem noteikumiem par nodokļiem, nodevām un infrastruktūras izmantošanas maksām, ņemot vērā visaptverošo Alpu reģiona stratēģiju un to, ka jānovērš turpmākas pārvietošanas un arbitrāžas sekas;
32. prasa izstrādāt makroreģionālo Alpu stratēģiju, kas ļaus ilgtspējīgi izmantot zemi un dabu un līdz ar to saimniecisko teritoriju un biosfēru, pamatojoties uz dabas un cilvēku līdzāspastāvēšanu, lai tādējādi izvairītos no turpmākas iedzīvotāju aizplūšanas, kura varētu negatīvi ietekmēt dabas un ainavu aizsardzību.

ATZINUMU SNIEDZOŠĀS KOMITEJAS GALĪGAIS BALSOJUMS

Pieņemšanas datums	19.4.2016
Galīgais balsojums	+: 64 -: 1 0: 0
Komitejas locekļi, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Marco Affronte, Pilar Ayuso, Zoltán Balczó, Ivo Belet, Simona Bonafè, Biljana Borzan, Cristian-Silviu Buşoi, Nessa Childers, Alberto Cirio, Birgit Collin-Langen, Mireille D'Ornano, Miriam Dalli, Angélique Delahaye, Jørn Dohrmann, Karl-Heinz Florenz, Francesc Gambús, Elisabetta Gardini, Gerben-Jan Gerbrandy, Jens Gieseke, Julie Girling, Sylvie Goddyn, Matthias Groote, Françoise Grossetête, Andrzej Grzyb, Anneli Jäätteenmäki, Jean-François Jalkh, Benedek Jávor, Karin Kadenbach, Kateřina Konečná, Giovanni La Via, Peter Liese, Norbert Lins, Susanne Melior, Miroslav Mikolášik, Massimo Paolucci, Piernicola Pedicini, Bolesław G. Piecha, Pavel Poc, Frédérique Ries, Daciana Octavia Sârbu, Annie Schreijer-Pierik, Tibor Szanyi, Estefanía Torres Martínez, Dame Glenis Willmott, Damiano Zoffoli
Aizstājēji, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Paul Brannen, Mark Demesmaeker, Jacqueline Foster, Elena Gentile, Martin Häusling, Krzysztof Hetman, Merja Kyllönen, Mairead McGuinness, Gesine Meissner, Ulrike Müller, James Nicholson, Christel Schaldemose, Jasenko Selimovic, Bart Staes, Keith Taylor, Tom Vandenkendelaere, Carlos Zorrinho
Aizstājēji (200. panta 2. punkts), kas bija klāt galīgajā balsošanā	Angel Dzhambazki, Bronis Ropė, Marco Valli